



Datum van
inontvangstneming

:

19/12/2025

Geanonimiseerde versie

Vertaling

C-697/25 – 1

Zaak C-697/25 [Appenzell]ⁱ

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

4 november 2025

Verwijzende rechter:

Oberster Gerichtshof (Oostenrijk)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

28 oktober 2025

Verzoekende partij:

WT

Verwerende partijen:

MR

YF

EZ

Het Oberste Gerichtshof (hoogste federale rechter in civiele en strafzaken, Oostenrijk) heeft in het executiegeding tussen de verwerende partijen 1. Dr. MR, 2. Dr. YF en 3. EZ (hierna: „verweerders”), allen [OMISSIS] Schaan [OMISSIS], Liechtenstein, allen vertegenwoordigd door [OMISSIS], en verzoekende partij WT (hierna: „verzoekster”), [OMISSIS] Brüllisau, [OMISSIS], Zwitserland, vertegenwoordigd door [OMISSIS], betreffende 279 702,90 EUR plus rente en kosten, [OMISSIS] de volgende

b e s l i s s i n g

ⁱ Dit is een fictieve naam, die niet overeenkomt met de werkelijke naam van enige partij in de procedure.

gegeven:

I. Het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”) wordt krachtens artikel 267, tweede alinea, VWEU verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag betreffende de uitlegging van het op 30 oktober 2007 te Lugano ondertekende Verdrag betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (hierna: „Lugano II-Verdrag”):

Moet een betalingsbevel van een Zwitsers invorderings- en faillissementskantoor als bedoeld in artikel 69 van het Zwitserse Bundesgesetz über Schuldbetreibung und Konkurs (federale wet betreffende schuldinvoering en faillissement), dat niet op grondslag van een door de schuldeiser vooraf verkregen uitvoerbare executoriale titel maar in het kader van een „invordering zonder executoriale titel” is uitgevaardigd, worden aangemerkt als een beslissing gegeven door een gerecht in de zin van artikel 32 van het Lugano II-Verdrag?

II. De behandeling van de procedure voor het Oberste Gerichtshof wordt geschorst tot de ontvangst van de prejudiciële beslissing van het Hof [OMISSIS].

M o t i v e r i n g:

Ten aanzien van I.:

A. Feiten

[1] Verweerders, allen advocaten, hebben van het invorderings- en faillissementskantoor Appenzell in Zwitserland (hierna: „invorderingskantoor”) een betalingsbevel van 4 september 2024 verkregen, waarbij verzoekster werd gelast om openstaande advocaatkosten uit twee nader gespecificeerde facturen van in totaal 259 560,52 CHF plus 5 % rente over 146 468,27 CHF vanaf 20 juli 2023 en over 113 092,25 CHF vanaf 14 november 2023 alsook invorderingskosten van 204 CHF, binnen 20 dagen te betalen. Voor zover schuldenares niet voldoet aan dit betalingsbevel en ook geen bezwaar daartegen maakt, kan de schuldeiser eisen dat de invordering wordt voortgezet.

[2] Verzoekster heeft in de Zwitserse procedure geen bezwaar gemaakt.

C. Voorafgaande procedure

[3] De (Oostenrijkse) **rechter in eerste aanleg** heeft op verzoek van de verweerders het betalingsbevel van het invorderingskantoor Appenzell van 4 september 2024 in Oostenrijk uitvoerbaar verklaard en de verweerders op basis van deze executoriale titel toegestaan om de vordering en rechten jegens verzoekster ten uitvoer te leggen teneinde de vordering van omgerekend 279 702,90 EUR plus rente en kosten te innen.

[4] De **appelrechter** heeft verzoeksters hoger beroep tegen de uitvoerbaarverklaring verworpen [OMISSIS]. Volgens verzoeksters eigen betoog treedt het Zwitserse invorderingskantoor op als rechterlijke instantie en valt het onder het toezicht van het betrokken kantongerecht. Beslissingen van deze instantie zijn dus beslissingen van een gerecht in de zin van het Lugano II-Verdrag. Tevens blijkt uit het betalingsbevel duidelijk dat de vordering niet betaalde advocaatkosten betreft.

[5] In het **beroep in Revision** dat verzoekster tegen deze beslissing heeft ingesteld voert zij aan dat het betalingsbevel van het invorderingskantoor Appenzell geen beslissing is die is gegeven door een gerecht in de zin van het Lugano II-Verdrag.

C. Toepasselijke bepalingen

1. Unierecht

[6] Verdrag betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken van 30 oktober 2007 (PB 2007, L 339, blz. 3, in de versie van PB 2009, L 147, blz. 44).

„Artikel 32

In dit verdrag wordt onder beslissing verstaan, elke beslissing gegeven door een gerecht van een door dit verdrag gebonden staat, ongeacht de daaraan gegeven benaming, zoals arrest, vonnis, beschikking of rechterlijk dwangbevel, alsmede de vaststelling door de griffier van het bedrag der proceskosten. [...]

Artikel 62

Voor de toepassing van dit verdrag omvat het begrip ‚gerecht‘ alle autoriteiten aangewezen door een door dit verdrag gebonden staat die bevoegd zijn om uitspraak te doen over zaken die onder het toepassingsgebied van dit verdrag vallen.”

2. Zwitsers recht:

[7] Bundesgesetz über Schuldbetreibung und Konkurs (federale wet betreffende schuldivordering en faillissement) van 11 april 1889 (hierna: „SchKG”)

„Artikel 38

Via de schuldivordering worden gedwongen tenuitvoerleggingen uitgevoerd die de betaling van een geldsom of een zekerheidstelling betreffen.

De schuldivordering begint met de betekening van het betalingsbevel. Zij wordt voortgezet door middel van beslaglegging, verpanding of faillissement. [...]

Artikel 67

Het invorderingsverzoek wordt schriftelijk of mondeling aan het invorderingskantoor gericht. Het bevat:

- 1. de naam en de woonplaats van de schuldeiser en in voorkomend geval van zijn gemachtigde, alsmede de gekozen woonplaats in Zwitserland wanneer hij in het buitenland verblijft. [...];*
- 2. de naam en de woonplaats van de schuldenaar en in voorkomend geval van zijn wettelijke vertegenwoordiger; [...];*
- 3. het bedrag van de vordering of het bedrag waarvoor zekerheid wordt verlangd, in de wettelijke Zwitserse munteenheid; indien de schuldvordering rentedragend is, de rentevoet en de dag vanaf wanneer deze worden gevorderd;*
- 4. de titel en de datum daarvan; bij gebreke van een titel de oorzaak van de vordering. [...]*

Artikel 69

Na ontvangst van het invorderingsverzoek vaardigt het invorderingskantoor het betalingsbevel uit.

Het betalingsbevel bevat:

- 1. de voor het invorderingsverzoek voorgeschreven gegevens;*
- 2. de aanmaning om binnen 20 dagen het bedrag van de vordering en de kosten te betalen of, indien de invordering strekt tot zekerheidstelling, binnen die termijn zekerheid te stellen voor die betaling;*
- 3. de kennisgeving dat de schuldenaar binnen tien dagen na de betekening van het betalingsbevel bezwaar moet maken indien hij de vordering of een deel ervan dan wel het invorderingsrecht wenst te betwisten;*
- 4. de waarschuwing dat de invordering wordt voortgezet indien de schuldenaar geen gevolg geeft aan het betalingsbevel en ook geen bezwaar maakt. [...]*

Artikel 71

Het betalingsbevel wordt aan de schuldenaar betekend na ontvangst van het invorderingsverzoek. [...]

Artikel 74

Indien de schuldenaar bezwaar wenst te maken, moet hij dit binnen tien dagen na de betekening van het betalingsbevel mondeling of schriftelijk meedelen aan het invorderingskantoor of aan degene die hem het betalingsbevel overhandigt.

Indien de schuldenaar de vordering slechts ten dele betwist, moet hij het betwiste bedrag precies meedelen. Doet hij dit niet, dan wordt de gehele vordering als betwist beschouwd. [...]

Artikel 78

Het bezwaar schort de invorderingsprocedure op.

Indien de schuldenaar slechts een deel van de vordering betwist, kan de invordering van het onbetwiste bedrag worden voortgezet.

Artikel 79

Indien er bezwaar is gemaakt tegen de invordering, moet de schuldeiser een civiele of administratieve procedure instellen om zijn recht te doen gelden. Hij kan de invordering slechts voortzetten op grond van een uitvoerbare beslissing waarbij het bezwaar uitdrukkelijk wordt opgeheven.

Artikel 80

Berust de vordering op een uitvoerbare rechterlijke beslissing, dan kan de schuldeiser de rechter verzoeken om het bezwaar op te heffen (definitieve inleiding van een procedure). [...]

Artikel 88

Indien de invordering niet door een bezwaar of een rechterlijk beslissing is opgeschort, kan de schuldeiser op z'n vroegst 20 dagen na betekening van het betalingsbevel verzoeken om voortzetting. [...]

D. Motivering van de verwijzing

[8] 1. Vaststaat dat de onderhavige vordering binnen de werkingssfeer van het Lugano II-Verdrag valt.

[9] 2. Volgens de bepalingen van het SchKG kan een door een Zwitsers invorderingskantoor uitgevaardigd betalingsbevel dienen ter inleiding van een executieprocedure op basis van een reeds bestaande executoriale titel [„Titelvollstreckungsverfahren” (executoriale procedure)]. Daarnaast is het mogelijk dat een betalingsbevel, zoals aan de orde in het hieraan ten grondslag liggende hoofdgeding, met het oog op de invordering uit zichzelf en afzonderlijk de functie van executoriale titel krijgt [zogenoemde „invordering zonder executoriale titel” [„Titelproduktionsverfahren” (procedure ter verkrijging van een titel)]. De uitvaardiging van een dergelijk betalingsbevel vereist niet dat het bestaan van de vordering aannemelijk wordt gemaakt of bewezen, en zelfs geen motivering ervan. Indien tegen een dergelijk betalingsbevel niet tijdig bezwaar wordt gemaakt, kan worden verzocht om de tenuitvoerlegging ten aanzien van het vermogen van de schuldenaar, zonder dat een gerechtelijke procedure moet

plaatsvinden [Domej, *Der „Lugano-Zahlungsbefehl“ – Titellose Schuldbetreibung in der Schweiz nach der LugÜ-Revision*, in Leipold/Stürner, *Jahrbuch des Internationalen Zivilprozessrechts*, 13e band 2008, 167 (170)].

[10] 3. Dat het Zwitserse invorderingskantoor geen gerecht in de klassieke organieke zin maar een „kantoor” dan wel een autoriteit is, staat op zich niet in de weg aan de uitvoerbaarverklaring van zijn beslissingen volgens de bewoordingen van artikel 62 van het Lugano II-Verdrag (anders dan volgens artikel V bis van protocol 1 bij het Verdrag van Lugano van 1988). In deze bepaling is namelijk een functionele benadering verankerd waaruit volgt dat ook een autoriteit wegens de door haar uitgeoefende functies als gerecht kan worden aangemerkt. Daarentegen is de organieke indeling van de beslissende autoriteit in de nationale organisatie van autoriteiten en gerechten niet van cruciaal belang (Dallafior/Schumacher in Oetiker/Weibel/Fountoulakis, *Lugano-Übereinkommen Art. 62*, 3e oplage, punt 8C en aldaar aangehaalde rechtspraak).

[11] 4. In de juridische literatuur wordt de vraag of een betalingsbevel van een Zwitsers invorderingskantoor als een beslissing in de zin van artikel 32 van het Lugano II-Verdrag worden aangemerkt, verschillend beantwoord.

[12] 4.1. Domej [in Dasser/Oberhammer, *Lugano-Übereinkommen Art. 62*, 3e oplage (2021), punt 12; in deze zin dezelfde auteur in *Der „Lugano-Zahlungsbefehl“ – Titellose Schuldbetreibung in der Schweiz nach der LugÜ-Revision*, in Leipold/Stürner, *Jahrbuch des Internationalen Zivilprozessrechts*, 13e band 2008, 167 (192 e.v.); net als Domej/Oberhammer in Schnyder/Sogo, *Lugano-Übereinkommen zum internationalen Zivilverfahrensrecht Art. 62*, 2e oplage (2022), punt 6] is van opvatting dat de uitvaardiging van het betalingsbevel voor een vordering die nog geen titel heeft (zoals aan de orde in het hieraan ten grondslag liggende hoofdgeding) weliswaar niet wordt voorafgegaan door een contradictoire procedure, maar de schuldenaar door het maken van bezwaar kan voorkomen dat het betalingsbevel uitvoerbaar wordt, waarbij de opheffing van het bezwaar vervolgens in een contradictoire procedure moet plaatsvinden. Om die reden is een tenuitvoerlegging zonder voorafgaande contradictoire procedure niet mogelijk indien de schuldenaar zich daartegen verzet. Volgens de rechtspraak van het Hof is het voldoende wanneer het recht om te worden gehoord pas achteraf wordt verleend, voor zover dit gebeurt voordat de beslissing ten uitvoer kan worden gelegd.

[13] Markus [*Zahlungsbefehl als Mahntitel nach dem revidierten Lugano-Übereinkommen*, in Kren Kostkiewicz/Markus/Rodriguez, *Internationaler Zivilprozess 2011, Zusammenspiel des revLugÜ mit dem revSchKG und der schweizerischen ZPO*, punten 30 (67 en 68)] stelt zich eveneens op het standpunt dat het betalingsbevel (zonder titel en onbetwist) volgens het SchKG een beslissing in de zin van het Lugano II-Verdrag is, omdat het volgens het functionele concept van het Hof moet worden beoordeeld als vervangende beslissing die voortvloeit uit een virtuele contentieuze procedure en de Zwitserse procedure betreffende de uitvaardiging van een betalingsbevel vergelijkbaar is

met diverse Europese betalingsbevelprocedures (bijvoorbeeld in Zweden, Duitsland of Italië).

[14] Acocell[a] [in Schnyder/Sogo, *Lugano-Übereinkommen zum internationalen Zivilverfahrensrecht Art. 62*, 2e oplage (2022), punten 5 en 6] stelt dat artikel 62 van het Lugano II-Verdrag beoogt daaronder ook autoriteiten te laten vallen die volgens nationaal recht formeel geen gerechtelijke autoriteiten zijn, maar toch functies uitoefenen die in het Lugano II-Verdrag in een binnen de werkingssfeer ervan vallend rechtsgebied aan een „gerecht” zijn toegewezen. In dat verband wordt zelfstandig bepaald of de overgedragen bevoegdheden rechterlijke bevoegdheden in een civielrechtelijke zaak betreffen. Aan welke bestuurlijke autoriteiten of andere autoriteiten die niet voldoen aan de formele kenmerken van een gerechtelijke autoriteit, deze bevoegdheden zijn toegekend, vloeit echter voort uit het nationale recht. Uit het vereiste van de overdracht van rechterlijke bevoegdheden blijkt dat de procedure bij bestuurlijke autoriteiten moet overeenstemmen met een gerechtelijke procedure. Bij de afgifte van een betalingsbevel zonder titel hebben de Zwitserse invorderingskantoren rechterlijke bevoegdheden uitgeoefend en moeten zij daarom als gerechten in de zin van het Lugano II-Verdrag worden aangemerkt.

[15] 4.2. Daarentegen zijn Dallafior/Schumacher (in Oetiker/Weibel/Fountoulakis, *Lugano-Übereinkommen Art. 62*, 3e oplage, punten 8c, 8d en 21 e.v., met verdere verwijzingen) van mening dat relevant is dat de beslissingen van de autoriteit zijn gegeven in een gerechtelijke procedure. Hiervan is sprake wanneer de procedure de onafhankelijkheid en onpartijdigheid waarborgt, het beginsel van de contradictoire procedure naleeft en tot een rechtsgeldige beslissing kan leiden. De Zwitserse invorderingsprocedure is een executieprocedure en het Zwitserse invorderingskantoor heeft geen materieelrechtelijke beslissingsbevoegdheid. Derhalve gaat het niet om een materieelrechtelijke procedure, maar louter om een invorderingsprocedure. Het bezwaar schort enkel de invorderingsprocedure op. De schuldeiser kan het bezwaar (bij gebreke van een reeds bestaande executoriale titel) met een vordering tot erkenning (artikel 79 SchKG) opheffen. Een verwijzing naar een contradictoire procedure waarvan de materiële beoordeling van de vordering voorwerp is, vindt ook in dat geval niet plaats. Anders dan in de Duitse en Italiaanse – en ook de Oostenrijkse – betalingsbevelprocedure leidt de invorderingsprocedure tevens in gevallen waarin beroep wordt ingesteld door de schuldenaar, niet tot een materiële beoordeling van de gegrondheid van de vordering. Artikel 62 van het Lugano II-Verdrag verandert dus niets aan het feit dat de Zwitserse invorderingsprocedure per definitie geen contentieuze procedure maar een executieprocedure is die onder artikel 22, punt 5, van het Lugano II-Verdrag valt. De Zwitserse invorderingskantoren hebben dus geen rechtelijke taken uitgeoefend in de zin van een overheidsbeslissing over een geschil, zodat een betalingsbevel waartegen geen bezwaar is gemaakt ook geen in artikel 32 van het Lugano II-Verdrag bedoelde beslissing is, die volgens het Lugano II-Verdrag kan worden erkend en ten uitvoer worden gelegd.

[16] Schuler/Rohn/Marugg (in Oetiker/Weibel/Fountoulakis, *Lugano-Übereinkommen Art. 32*, 3e oplage, punten 10 en 15) stellen zich eveneens op het standpunt dat een Zwitsers betalingsbevel waartegen geen bezwaar is gemaakt, geen beslissing in de zin van artikel 32 van het Lugano II-Verdrag is. In dit verband wijzen zij erop dat het vereist is dat de beslissing voortvloeit uit de rechterlijke bevoegdheid van de staat en is uitgevaardigd door een rechtsprekende instantie van een verdragsluitende staat.

[17] Walther (in Dasser/Oberhammer, *Lugano-Übereinkommen Art. 32*, 3e oplage, punten 26 en 27) zet uiteen dat een (overheids)orgaan uitsluitend onder artikel 62 van het Lugano II-Verdrag valt wanneer het een „rechterlijke functie” uitoefent. Een autoriteit in de zin van artikel 62 van het Lugano II-Verdrag moet dus in institutioneel opzicht voldoen aan de minimumvoorwaarden voor de onafhankelijkheid en onpartijdigheid overeenkomstig artikel 6 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens. Bovendien moet bij deze autoriteit een gerechtelijke procedure plaatsvinden die het rechtsstaatbeginsel waarborgt. Daarbij komt nog dat het Zwitserse betalingsbevel volgens het territorialiteitsbeginsel dat ten grondslag ligt aan het SchKG, in het buitenland geen enkele werking heeft.

[18] 5. Uit de huidige rechtspraak van het Hof tot nu toe kunnen met name de volgende voor de beoordeling relevante beginselen worden afgeleid:

[19] 5.1. Voor het antwoord op de vraag of er sprake is van een rechterlijke beslissing is relevant dat deze, voordat in een andere staat dan in de staat van herkomst om erkenning en tenuitvoerlegging ervan wordt verzocht, in die staat van herkomst op diverse wijzen het onderwerp is geweest of kon zijn van een procedure op tegenspraak. Hiervoor volstaat dat de beslissing, ook al is zij gegeven na een eerste niet op tegenspraak gevoerde fase van de procedure, het onderwerp had kunnen zijn van een procedure op tegenspraak, voordat de vraag van de erkenning en tenuitvoerlegging ervan werd gesteld (arrest van 14 oktober 2004, *Mærsk Olie & Gas*, C-39/02, EU:C:2004:615, punt 50).

[20] 5.2. Tevens is er enkel sprake van een „beslissing” wanneer zij uitgaat van een rechterlijke instantie van een verdragsluitende staat die op eigen gezag de geschilpunten tussen partijen beslecht (arresten van 2 juni 1994, *Solo Kleinmotoren*, C-414/92, EU:C:1994:221, punt 17, en 14 oktober 2004, *Mærsk Olie & Gas*, C-39/02, EU:C:2004:615, punt 45).

[21] 6. Het wezenlijke verschil tussen, enerzijds, een Oostenrijks betalingsbevel dan wel een in een Duitse of Italiaanse betalingsbevelprocedure gegeven beslissing en, anderzijds, een Zwitsers betalingsbevel dat met het oog op een invordering zonder titel is uitgevaardigd, bestaat in het feit dat het Zwitserse invorderingskantoor bij voorbaat niet bevoegd is om de materiële gegrondheid van de vordering te toetsen, maar de schuldeiser in het geval van verzet tegen het betalingsbevel door een bezwaar van de schuldenaar een vordering bij het gerecht moet instellen. Deze omstandigheid pleit ervoor om aan te nemen dat het

Zwitserse invorderingskantoor niet als „gerecht” in de zin van artikel 32 van het Lugano II-Verdrag moet worden aangemerkt.

[22] Omgekeerd moet in aanmerking worden genomen dat volgens artikel 3, onder b), van verordening nr. 1215/2012 ook de Zweedse gerechtsdeurwaarderinstantie als „gerecht” moet worden beschouwd. Dat is een administratieve autoriteit waaraan in 1992 de voormalige rechterlijke bevoegdheid voor betalingsbevelprocedures bij wet is overgedragen (Markus, *Zahlungsbefehl als Mahntitel nach dem revidierten Lugano-Übereinkommen* 55). Indien het betalingsbevel wordt betwist, wordt de schuldeiser naar de gewone rechter verwezen. Het Zweedse betalingsbevel is derhalve in ieder geval vergelijkbaar met het in casu te beoordelen Zwitserse betalingsbevel, wat kan pleiten voor het standpunt dat ook het thans onderhavige betalingsbevel als beslissing van een gerecht in de zin van artikel 32 van het Lugano II-Verdrag kan worden gekwalificeerd.

[23] Aangezien er met betrekking tot het Unierecht twijfels bestaan, is het verzoek om een prejudiciële beslissing aan het Hof noodzakelijk.

Ten aanzien van II.:

[24] [OMISSIS].

Oberster Gerichtshof

Wenen, 28 oktober 2025

[OMISSIS]